

Historische Kring Maarsssen

JAARVERSLAG 2023 VAN DE HISTORISCHE KRING MAARSSSEN

Een onvergetelijk jaar

In de historie van de Historische Kring zal het jaar 2023 als een onvergetelijk jaar te boek staan. Tot en met september stonden nagenoeg alle activiteiten in het teken van het 50-jarig bestaan van de Kring. Deze waren: lezingen op verschillende locaties in de gemeente, een school-educatieproject, pub-quiz, twee bootexcursies en een fotowedstrijd met daaraan gekoppeld een tentoonstelling. Voor allen die meegewerkt hebben aan het succes van de lustrumfestiviteiten en de overige vrijwilligers werd het lustrumjaar afgesloten met een feestelijke boottocht op de Vecht. Daarbij werd de jubileumcommissie grote dank gebracht met het aanbieden van een speciaal gemaakt kussen met afbeeldingen van Maarsssen.

Naast deze activiteiten waren er de terugkerende activiteiten zoals de verkenning van de historie van een andere gemeente (oftewel het jaarlijkse uitje), de lezingen en de ook nu weer succesvolle Open Monumenten Dagen in samenwerking met de andere Historische Kringen in Stichtse Vecht. Uiteraard werd in maart de jaarlijkse Algemene Vergadering gehouden.

Bestuur en organisatie

Tijdens de Algemene vergadering werd Helma Bokhove, die al enige tijd mee functioneerde in het bestuur, benoemd tot bestuurslid. Zij zette haar benoeming luister bij met haar presentatie over de Grachtengordel van Amsterdam als UNESCO-werelderfgoed.

Secretaris Arie van Ginkel werd herkozen voor drie jaar, waarbij hij aangaf dat dit zijn laatste bestuurstermijn zou worden.

Gedurende het jaar werd aandacht besteed aan het versterken van enkele werkgroepen. Zo vond uitbreiding plaats bij drie werkgroepen: Archief en Bibliotheek, Website/ Facebook, en Archeologie, Planologie en Beleid.

Met het vertrek van Hans van Bommel als bestuurslid voor ogen heeft het bestuur zich beraden op de samenstelling. Voor alsnog wordt met vijf bestuursleden verdergegaan en wordt aandacht gegeven aan het verder versterken van de werkgroepen.

Met het beëindigen van het jubileumjaar kwam ook een einde aan de activiteiten van de jubileumcommissie. Het boek 'Canon van Maarsssen en omliggende kernen' was een dermate groot succes, ook in financieel opzicht, dat het bestuur met genoegen voorstelt het Uitgeeffonds aan te vullen. Daarmee wordt een goede basis gelegd voor nieuwe uitgave van historische boeken.

Het bestuur kwam maandelijks bijeen. In wisselende samenstelling hebben bestuursleden zich beziggehouden met verschillende onderwerpen.

Met de Historische Kringen van Breukelen en Loenen is enkele keren overleg geweest over gezamenlijke belangen. In december is gezamenlijk met gemeenteambtenaren overlegd over enkele activiteiten die de drie Kringen gemeenschappelijk hebben. Dit overleg krijgt vervolg.

Ook het Regionaal Historisch Centrum (RHC) en andere organisaties die werkzaam zijn in de wereld van het culturele erfgoed en de (lokale) musea beschouwen we als vanzelfsprekende partners. Met het RHC is nauw samengewerkt in verband met de overdracht van archieven, stukken en boeken die heeft plaatsgevonden naar dit centrum.

Medewerkers

Ruim 30 vrouwen en mannen zijn actief bij onze vereniging; sommigen meer op de voorgrond, anderen achter de schermen. Denk aan de redactie en schrijvers van het Periodiek, de verschillende werkgroepen, de organisatoren van de Open Monumentendag, ledenbeheer, het jaarlijkse uitje, de bijzondere markten, de verkoopkramen enz. Zonder hen geen Kring!

Leden

Aan het einde van het jaar kwam het aantal leden net over de 1100. Per saldo is sprake van een groei van 3% (1068 eind 2022).

Eind augustus werden de nieuwe leden van 2023 uitgenodigd voor een bijeenkomst om hen kennis te laten maken met de activiteiten van de Kring. Dat gebeurde o.a. door middel van een presentatie in het museum, rondleiding bij de Kring en kennismaking met de Beeldbank. Een zeer genoeglijke bijeenkomst, die herhaald wordt voor weer andere nieuwe leden.

Ledenbeheer

De ledenadministratie was in de vertrouwde handen van Jantien de Ruiter (met ondersteuning van Bert). Er werden 76 nieuwe leden ingeschreven, 42 leden uitgeschreven (bericht van overlijden en verhuizing).

In het verslagjaar is het ledental hierdoor gestegen met 32 (+3%). Het jaar 2022 wordt afgesloten met 1068 leden. Op 31-12-2023 bedroeg dit aantal 1100 leden.

Communicatie, activiteiten en promotie

Communicatie

Dit jaar zijn er weer vier Periodieken uitgebracht en daarnaast wordt er, in het kader van ons jubileumjaar, elke maand een digitale Jubileum Nieuwsbrief verstuurd aan alle leden. Ook zijn er diverse publicaties in de VAR verzorgd.

Verslag jaarlijkse excursie op zaterdag 13 mei 2023:

Gelukkig is dit jaar de excursie weer doorgegaan, we hebben een bezoek gebracht aan Harderwijk en aan het Museum Marius van Dokkum en het Stadsmuseum. Tijdens de bustocht vertelde Peter Petersen, beeldhouwer en keramist, over zijn jeugd jaren in Harderwijk.

De voorbereiding was in vertrouwde handen bij Piet Verbeek en Len Goossens met ondersteuning van Ria Tjhuis.

Verslag Open Monumentendag Comité Stichtse Vecht op zaterdag 11 en zondag 12 september 2023

Ook dit jaar werd Open Monumentendag (OMD) in het weekend van 11 en 12 september 2023 met veel plezier georganiseerd door de OMD-comités van de drie Historische Kringen in Stichtse Vecht: HK Maarssen, HK Breukelen en HK Loenen. Het thema was dit jaar: Levend Erfgoed.

We kunnen terugkijken op een mooie onderlinge samenwerking. Met deze drie OMD-comités én samen met onze bijna 300 (!) vrijwilligers hebben we in 2023 meer dan 8100 bezoekers mogen ontvangen; voor het zesde jaar op rij een record!

De feestelijke viering - met als vast onderdeel de uitreiking van de gemeentelijke erfgoedprijs de 'Bronzen Troffel' - werd dit jaar door de HKM Loenen georganiseerd voor Grote NH Kerk in Loenen. De Bronzen Troffel 2023 werd bekend gemaakt door de Vakjury. De prijs werd gewonnen door de Oukopermolen en werd uitgereikt door wethouder Arjan Wisseborn.

Tijdens het OMD-weekend waren er meer dan 60 open monumenten en activiteiten in Stichtse Vecht: waarvan 17 in Loenen e.o., 21 in Breukelen e.o. en 22 in Maarssen e.o. In elk gebied werden ook extra activiteiten georganiseerd. In het HKM-gebied: het draaiorgel "de Klok van Neleman" speelde bij Goudenstein, een optreden van Voetlicht en een sneakpreview van de tentoonstelling René van Seumeren bij het Vechstreekmuseum, het cultuurfestival op Fort Maarssveen, tochtjes met de Fietsboot zowel op zaterdag als op zondag, een Natuurontdektocht voor kinderen bij Doornburgh, fluisterbootexcursie door Staatsbosbeheer in Tienhoven en in het kader van levend erfgoed was dit jaar het Schaatsmuseum beide dagen geopend. Daarnaast was er een speciale samenwerking met de (vrijwillige) Brandweer Breukelen met een grootse Open Dag op de Kerkbrink in Breukelen met o.a. de gerestaureerde (en nog rijdende!) brandspuit auto uit 1931. Dit evenement heeft veel nieuwe bezoekers aangetrokken.

OMD Stichtse Vecht wordt bekostigd door een jaarlijkse subsidie van de gemeente. Bijzonder prettig nieuws dit jaar was dat de gemeente in 2023 twee keer een extra subsidie heeft toegekend vanwege het toenemend aantal activiteiten, de oplopende kosten en de inflatie. Het HKM-OMD-Comité zorgt voor de aanvragen, de administratie en de verantwoording van deze subsidie voor alle kringen (natuurlijk i.s.m. de HKM-penningmeester). Daarnaast zorgt het HKM-OMD-Comité voor alle communicatie waaronder de samenstelling van het jaarlijkse Open Monumentendag Magazine in het VARnws. Het HKM-OMD-Comité bestaat uit: Arie van Ginkel, Willem Gresnigt, Linde Marcé en Els Sonneveld.

OPROEP!!

In 2024 vindt Open Monumentendag plaats op zaterdag 14 en zondag 15 september. Het thema is "Onderweg; erfgoed van routes, netwerken en verbindingen".

Denk en doe met ons mee! Wij zijn op zoek naar nieuwe gidsen, monumenten en activiteiten die passen bij dit thema. Denk aan bijvoorbeeld mobiel erfgoed (koetsen, klassieke auto's, fietsen en schepen), infrastructuur (bruggen, brugwachtershuisjes, kanalen, gemalen, historische auto-, fiets- en wandel- en/of kerkpaden) of juist historische herbergen, hotels en cafés. Of wil je liever zelf iets organiseren? Bijvoorbeeld een historische speurtocht voor kinderen of iets heel anders zoals een monumentenrun, een modeshow of een dansvoorstelling in één van de monumenten. Je kunt alle creativiteit daarin kwijt. Heb je een tijd en zin? Wij horen graag van je. Meld je aan bij een van de OMD-comité leden of via omdstichtsevecht@gmail.com

Verslagen werkgroepen/ commissies binnen de Kring

A. Jubileumcommissie

In 2023 ging de tweede helft van het HKM-jubileumjaar van start. De jubileumcommissie had - in samenspraak met het bestuur - een programma en begroting samengesteld voor het jubileumjaar dat liep van 15 september 2022 tot 15 september 2023. Alle activiteiten hadden als rode draad het jubileumboek: Canon

Van Maarssen en omliggende kernen".

een
tot
"De

Het doel was om een feestjaar te organiseren met veel activiteiten voor alle leden. Een jaar waarin er natuurlijk zoveel mogelijk jubileumboeken verkocht dienden te worden, maar daarnaast was er ook de wens en de wil om de bekendheid van onze mooie vereniging te vergroten en om nieuwe leden te werven.

Het tweede deel van het jubileumjaar werd op 7 januari 2023 afgetrapt met een bezoek (met lezing) aan de voormalige UTD-fabriek (de huidige evenementenlocatie DeFabrique). Begin februari ging het HKM-onderwijsproject “Dit herdenken wij” van start voor alle basisschoolleerlingen van groep 8 in Maarssen en Tienhoven. In samenwerking met het Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) en KunstCentraal is een lesprogramma ontwikkeld. Leerlingen kregen een gastles van HKM docenten en maakten kennis met “De Canon van Maarssen”; zij kregen ook een eigen canon-jeugdeditie: “Canon in de klas voor Maarssen en Tienhoven”.

Half maart ging de HKM-jubileum fotowedstrijd van start. In mei werd de “Digitale Canon van Maarssen” als onderdeel van de Nederlandse Canon onthuld en publiek toegankelijk. Begin september werd de winnaar van de HKM-fotowedstrijd bekend gemaakt in het Vechtstreekmuseum en in november werden de prijswinnende foto’s tentoongesteld in Snavelenburg. Maandelijks werden er lezingen georganiseerd in DeFabrique: Maarssenbroek, op Slot Zuylen, in Museum Vredegoed en op Nijenrode. Ook werden er twee Fietsbootexcursies georganiseerd naar de tuinen en orangerie van Nijenrode en naar de Begraafplaats Oud-Zuilen. Ook zorgde de jubileumcommissie voor de maandelijkse digitale Jubileum Nieuwsbrief en voor plaatsing van redactionele stukjes met foto in de VAR. Kijk op de website van de HKM voor een totaaloverzicht van het HKM-jubileum met foto’s.

Het jubileumjaar werd op 10 september afgesloten met een vaartocht met barbecue op de Vecht om alle vrijwilligers te bedanken. De jubileumcommissie bestond uit: Arie van Ginkel, Bert Appeldoorn, Piet Gentenaar, Linde Marcé, Carlo de Meijer en Els Sonneveld.

Voor overzicht van alle activiteiten, ga naar onze website:

<https://www.historischekringmaarssen.nl/de-actviteiten/jubileum-50-jaar-hkm/>

B. Redactie Periodiek

In dit jaar zijn van de geplande activiteiten uit het Jaarplan 2023 de volgende zaken gerealiseerd:

Inhoud

- Er zijn dit jaar weer vier Periodieken verschenen met meer dan 25 grote en kleinere artikelen.
- Dankzij de kopijvoorraad konden de afleveringen naar inhoud en zwaarte van de artikelen gevarieerd worden samengesteld. Moeilijker te realiseren blijft het gezochte evenwicht in aandacht voor de verschillende kernen in ons ‘dekkingsgebied’.

Samenwerking

- De samenwerking met de Historische Kringen van Loenen en Breukelen heeft dit jaar weer geleid tot gemeenschappelijke artikelen. De onderlinge verstandhouding is goed. Men komt twee keer per jaar bij elkaar. Voor 2024 staat een gemeenschappelijk artikel in de planning over PJ Lutgers,

Jubileum Maarssenbroek

- In 2024 is het 50 jaar geleden dat de eerste huizen in Maarssenbroek (Bloemstede) werden opgeleverd. De redactie is voornemens aan dit jubileum via verschillende artikelen aandacht te besteden.

Kopij

- Ook dit jaar was sprake van een constante kopijvoorraad voor minimaal twee afleveringen van het Periodiek.

Uitstapje

- Om de onderlinge banden tussen auteurs en redactie aan te halen is er op 17 mei een uitstapje naar het Castellum in De Meern/Utrecht georganiseerd. De opkomst was hoog en de sfeer prima. De bijeenkomst is door eenieder zeer gewaardeerd. Het idee is een dergelijk uitstapje jaarlijks te doen plaatsvinden.

Nieuwe opzet redactie

- De redactie is in 2023 vier keer bijeengewees om de lopende en daarna volgende edities te bespreken. De kernredactie (hoofdredacteuren en secretaris) is eveneens vier keer bijeengewees. De onderlinge verstandhouding en samenwerking zijn uitstekend.

Financieel

- Voor zover op dit moment bekend heeft de redactie geopereerd binnen de budgettaire grenzen die aan het begin van het verslagjaar zijn gesteld.

De redactie en hoofdredactie bestond in 2023 uit de volgende leden: Piet Gentenaar en Jaap Trouw (hoofdredactie), Arjan van Weele (secretaris), Ria Tijhuis (eindredactie) en Els Sonneveld, Bert de Ruiter en Herman Schols (redacteuren).

C. Werkgroep Archeologie, Planologie en beleid

In het najaar van 2023 hebben we een herstart gemaakt met de werkgroep Archeologie, Planologie en Beleid. Doel is het verzamelen van materiaal dat voor de vereniging interessant is en hierover communiceren. Voor wat betreft archeologie is er eerst gekeken naar materiaal dat er nog ligt. Daar zijn zeker onderwerpen bij waar in 2024 verder aan gewerkt kan worden.

Daarnaast worden de bekendmakingen over bouwaanvragen en bestemmingsplannen van de gemeente Stichtse Vecht bijgehouden. Er wordt vooral gelet op mogelijkheden voor archeologisch onderzoek en monumentale waarden.

Tenslotte schakelt de gemeente de HKM af en toe in om concept-beleidsstukken te bekijken. Dit is bijvoorbeeld gebeurd met de Kerkenvisie Stichtse Vecht.

De werkgroep hoopt in 2024 meer van zich te laten horen.

De werkgroep bestaat op dit moment uit vier leden: Hans van Bommel, Wally Smits, Ron Moers en Helma Bokhove.

D. Werkgroep Informatiepanelen/rolpalen

Door maaiwerkzaamheden is het paneel Snavenburg langs de Oost- Kanaaldijk vernield en in 2024 willen we het paneel herplaatsen.

Besloten is dat het bord bij buitenplaats Doornburgh moet worden vervangen in verband met noodzakelijke tekstuele aanpassingen.

In voorbereiding is een informatiebord Friezenbuurt.

De werkgroep Informatiepanelen/rolpalen bestaat uit de leden: Hans van Bommel en Bert de Ruiter.

E. Werkgroep Archief en Bibliotheek

In 2023 is de werkgroep vol enthousiasme weer verdergegaan met het ordenen van de krantenknipsels en documenten. Dit jaar hebben we ook weer vele schenkingen gehad.

De werkgroep Archief en Bibliotheek bestaat uit de leden: Nel van Haften, Kees van Bart, Leo Kerkhoff, Bert de Ruiter, Piet Gentenaar, Peter Costerus en Arie van Ginkel

F. Werkgroep Beeldbank ADA (Archief Digitale Afbeeldingen)

Het algemene digitale afbeeldingenarchief (ADA) is het gehele jaar door regelmatig uitgebreid met afbeeldingen uit diverse bronnen, zoals scans uit persoonlijke archieven en foto's van sociale media. Het plan om in de archiefgroep fotomateriaal uit het papieren archief te digitaliseren is door andere prioriteiten nog niet van de grond gekomen.

De ontwikkeling en vulling van de officiële, digitale beeldbank heeft ook enig oponthoud gekend.

Er zijn veel foto's in diverse categorieën toegevoegd vanuit ADA, maar de definiëring en naamgeving heeft daarmee geen gelijke tred gehouden, met name door jubileumactiviteiten. Doel is om met de Beeldbank in 2024 lijf te gaan.

De werkgroep Beeldbank/ ADA bestaat momenteel uit de leden: Piet Gentenaar en Arie van Ginkel

Tot slot

Er is veel werk verzet door het bestuur en de werkgroepen in dit verslagjaar. We mogen trots zijn op onze actieve en deskundige vrijwilligers en zijn hen dank verschuldigd.

Het werven van bekwame en actieve nieuwe bestuursleden en het versterken van de bemensing van de diverse werkgroepen blijft een belangrijk speerpunt voor de komende jaren. De aanwezige dynamiek binnen de organisatie van HKM geeft alle vertrouwen voor de toekomst!

Maarssen, maart 2024

Namens het bestuur van de Historische Kring Maarssen,

Arie van Ginkel

Secretaris